

Nr. RI18.0041 (2018)

Betreft: Regionale Visie Verblijfsrecreatie en Bijbehorend Ontwikkelkader Noord-Holland Noord

Aan de leden van de Gemeenteraad

Inleiding

Verblijfsrecreatie is een belangrijke economische sector in Noord-Holland-Noord (NHN), goed voor 12.500 banen en met een bijzonder hoge economische impact van 700 miljoen euro. De sector kenmerkt zich als krachtig en dynamisch, in termen van ondernemerschap, investeringen, werkgelegenheid, leefbaarheid en directe en indirecte bestedingen van bezoekers.

In 2016 is, in opdracht van de 18 gemeenten in NHN en het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN), een onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit – de kracht van bedrijven en de mate waarin de accommodaties aansluiten op de vraag van de toerist - van de verblijfsrecreatie in de regio. De conclusie van het onderzoek is dat de regio forse vitaliteitsproblemen kent. De sector staat voor een uitdaging doordat vraag en aanbod deels niet (meer) op elkaar aansluiten. Tegelijkertijd kent de sector in NHN een hoge ontwikkeldynamiek. Zonder gezamenlijk beleid dreigt een groot deel van de recreatiebedrijven in de toekomst af te glijden.

De gemeenten in Noord-Holland Noord hebben en ONHN hebben, samen met bureau ZKA, daarom een regionale visie op verblijfsrecreatie met een uitnodigend ontwikkelkader opgesteld. Ook ontwikkelde de regio een werkwijze van regionale afstemming voor verblijfsinitiatieven die niet passend zijn in het bestemmingsplan.

De visie geeft richting aan de verbetering van de vitaliteit van het bestaande en toekomstig aanbod.

Op regionaal niveau moeten we, de gemeenten, ondernemers en (belangen)organisaties in NHN, met elkaar slimme keuzes maken om een vitale sector te zijn en te blijven. We geven met de visie en het ontwikkelkader duidelijkheid aan ondernemers over de wijze waarop wij de sector faciliteren en ondersteunen bij nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen.

Daarnaast is er de druk op de beschikbare ruimte die toeneemt en de regionale afstemming waarom wordt gevraagd binnen de Ladder Duurzame Verstedelijking en de PRV en “Handreiking Verblijfsrecreatie” van de Provincie (nut en noodzaak van de ontwikkeling). Het doel van de Ladder is zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik en voorkomen van leegstand door overprogrammering. Van gemeenten wordt, vanuit hun toetsende rol, geëist om goede afwegingen te maken.

De gemeenten in NHN geven met deze visie, het ontwikkelkader en de wijze van regionale afstemming invulling aan hun plicht om te komen tot een verantwoorde ruimtelijke ordening met betrekking tot verblijfsrecreatie.

De visie

In de visie streeft de regio Noord-Holland Noord (NHN) om in 2030 de meest vitale verblijfsregio van Nederland te zijn. De visie levert de volgende producten op:

- Streefbeeld op verblijfsrecreatie NHN in 2030, met daarbij een vertaalslag van dit streefbeeld op het niveau van zeven marktgerichte deelregio's;
- Een uitnodigend ontwikkelkader dat bestaat uit een inhoudelijke checklist met samenhangende componenten op basis waarvan we nieuwe initiatieven toetsen;
- Input voor de programmatische aanpak ten aanzien van het verbeteren van de vitaliteit van verblijfsrecreatie.

Marktgerichte deelregio's

De analyse van 2016 introduceert zeven marktgerichte deelregio's, met eigen bezoekenmotieven voor gasten, specifieke (landschappelijke) kernkwaliteiten en aanbodstructuren. Regionaal worden daardoor grote verschillen duidelijk hoe de markt functioneert en hoe die zich ontwikkelt. De marktgerichte deelregio's vormen het inhoudelijke kader voor de onderbouwing van initiatieven en

doorontwikkeling van de regio NHN. De marktgerichte deelregio's verdiepen de visie van NHN, zijn richtinggevend en nadrukkelijk niet op de kilometer begrensd.

De zeven marktgerichte deelregio's in NHN zijn:

1. Strand:
2. Zuidkust: (Castricum t/m Petten)
3. Noordkust: (Sint Maartenszee t/m Huisduinen)
4. Texel: hele eiland
5. Steden: Medemblik, Enkhuizen, Hoorn, Schagen, Den Helder en Alkmaar
6. Waterrijk: Van Huisduinen tot Schardam (Waddenzee, IJsselmeer en Markermeer). Inclusief randen Amstelmeer en het Uitgeester- en Alkmaardermeer.
7. Agrarisch buitengebied: overig

Het ontwikkelkader

Al langere tijd vragen verblijfsrecreatieondernemers om duidelijkheid van de (regionale) overheid bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven: "vertel me aan de voorkant hoe de gemeente mijn initiatief en wens voor bestemmingsplanwijziging toetst". Naast meer duidelijkheid voor marktpartijen hebben ook gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) behoefte aan een meer eenduidige en marktgerichte toets. Het ontwikkelkader vormt de praktische vertaling van de regiovisie en biedt als meerwaarde dat:

- gemeenten nieuwe initiatieven en uitbreidingsplannen, vanuit een goede ruimtelijke ordening, effectief beoordelen op de economische meerwaarde (nut en noodzaak) en afstemmen in regioverband;
- het ontwikkelkader handvatten biedt voor een gedegen economische onderbouwing bij het wijzigen van bestemmingsplannen of andere ruimtelijke besluiten bij nieuwe verblijfsrecreatieve initiatieven en uitbreidingen.
- met het ontwikkelkader verblijfsrecreatieondernemers en ontwikkelaars duidelijkheid verkrijgen over beleids- en toetsingskader van de gemeente

Het ontwikkelkader stelt dat ieder nieuw verblijfsinitiatief of uitbreiding, moet voldoen aan drie componenten:

1. **Regioversterkend:** het initiatief ligt in een uitstekende verblijfsomgeving en versterkt de kenmerken van de deelregio waarop zij georiënteerd is (inclusief ruimtelijke kwaliteit);
2. **Meerwaarde in de markt:** er is marktruimte voor het onderscheidende marktgerichte concept;
3. **Economisch haalbaar:** het initiatief is economisch haalbaar en heeft een langjarige focus op toeristisch-recreatieve exploitatie met voldoende ondernemersprikkele. Financiers weten dat hun investering rendeert omdat de toeristisch-recreatieve huurmarkt wordt aangesproken.

De wijze van regionale afstemming

De doelstelling van de visie is leidend in de werkwijze voor de regionale afstemming voor de verblijfsrecreatie in NHN. We hebben een aantal processtappen ontwikkeld die doorlopen worden wanneer een vestigings- of investeringsvraag in verblijfsrecreatie zich aandient, die niet passend is in het bestemmingsplan. Er is gekozen voor een pragmatische aanpak:

Stap 1: Iedere gemeente doorloopt voor iedere ontwikkeling zelf het ontwikkelkader.

Stap 2: Bij een positieve uitkomst wordt de ontwikkeling:

- a. ingeval er geen sprake is van gemeentegrensoverschrijdende impact: centraal gemeld aan het ONHN en door de betreffende gemeente verder afgehandeld.
- b. ingeval er sprake is van gemeentegrensoverschrijdende impact: ambtelijk regionaal afgestemd door een op te richten Regionale Advies Commissie Verblijfsrecreatie (RAC-Verblijfsrecreatie). De RAC-Verblijfsrecreatie concludeert of de ontwikkeling wel of niet past in de regionale behoefte en/of het totale ruimteaanbod in de regio en brengt een advies uit.

Stap 3: Besluitvorming in het college van de betreffende gemeente.

Het advies van de RAC-Verblijfsrecreatie wordt in de advisering meegenomen. Het college kan hiervan afwijken, maar dit kan in de verdere procedure gevolgen hebben (bijvoorbeeld bij afweging van eventuele bezwaren door Raad van State).

Met deze werkwijze faciliteren de gemeenten dat aansprekende en sterke plannen in de regio ontwikkeld worden, beredeneerd vanuit de markt. Zo werken de gemeenten en ondernemers samen aan een vitale verblijfsrecreatiesector en een krachtige regio.

Planning

2^e kwartaal 2018

- Terugkoppeling ondernemers/belangenorganisaties
- Meenemen nieuwe gemeenteraden door middel van een regionale raadsbijeenkomst

3^e kwartaal

- aan de nieuwe gemeenteraden van Noord-Holland Noord wordt gevraagd, in te stemmen met de Regionale visie op verblijfsrecreatie NHN 2030, inclusief het bijbehorend ontwikkelkader. De werkwijze voor regionale afstemming is uitvoerend en wordt slechts ter kennisname aangeboden.

Den Helder, 20 maart 2018.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus